

Ministerstvo zemědělství zahajuje sérii článků, ve kterých představí novou Společnou zemědělskou politiku EU pro období 2015 až 2020.

Společná zemědělská politika po reformě – I. a II. pilíř

Reforma SZP

Reformovaná SZP pro období 2015 – 2020 umožní členským státům ve větší míře rozhodovat o nastavení přímých plateb v rámci prvního pilíře, přičemž většina rozhodnutí musí být oznámena Evropské komisi (EK) do 1. srpna 2014. V současné době probíhá dokončování rozhodnutí o přímých platbách s ohledem na jejich implementaci na národní úrovni.

Druhý pilíř SZP - rozvoj venkova - bude i v následujícím programovém období 2014-2020 financován prostřednictvím Programu rozvoje venkova (PRV). Jeho příprava včetně projednávání s partnery na národní úrovni finalizuje, programový dokument je postupně aktualizován, aby reflektoval aktuální verze právních a strategických dokumentů Evropské unie a České republiky i připomínky partnerů.

Legislativa – aktuální stav

Nejdůležitější předpisy Evropské unie pro I. a II. pilíř (tzv. soubor základních aktů) představuje pro přímé platby nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013, pro rozvoj venkova nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 a pro oba pilíře nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013. Tato nařízení byla schválena v prosinci 2013 po dvouletém projednávání mezi Evropskou Komisí, členskými státy i Evropským parlamentem (EP). Schválení předcházela politická dohoda na jednání Rady ministrů pro zemědělství a rybnářství v Lucemburku 25. června 2013, čímž vznikl politický mandát k uzavření meziinstitucionální dohody s EK a EP 26. června 2013. Dne 24. září 2013 bylo dosaženo v rámci neformálního dialogu mezi těmito institucemi finální dohody k návrhu nařízení pro přímé platby, společnou organizaci trhu, program rozvoje venkova a horizontální oblast. Návrhy byly následně schváleny Výborem pro zemědělství a rozvoj venkova EP 30. září 2013 na plenárním zasedání EP 20. listopadu 2013.

Prováděcí předpisy, které stanovují podrobnější podmínky na úrovni EU, tzv. delegované akty, byly ze strany Komise uzavřeny v březnu 2014 a po uplynutí dvouměsíční lhůty pro připomínky EP a Rady byly schváleny. Prováděcí (implementační) nařízení byla postupně schvalována v květnu a červnu 2014.

V rámci přímých plateb představuje delegované nařízení (EU) č. 639/2014 souhrn všech pravomocí převedených na Evropskou komisi a upřesňuje základní nařízení v rámci aktivního zemědělce, jednotné platby na plochu, ozelenění, platby pro mladé zemědělce, dobrovolné podpory vázané na produkci atd. Prováděcí nařízení (EU) č. 641/2014 upravuje např.

ozelenění nebo dobrovolnou podporu vázanou na produkci. Tato nařízení byla publikována v Úředním věstníku EU 20. června 2014.

Delegované nařízení (EU) č. 640/2014 doplňující nařízení (EU) č. 1306/2013 se týká integrovaného administrativního a kontrolního systému, kontrol a sankcí cross-compliance atd. Prováděcí nařízení se dotýká podávání žádostí o platby, kontrol na místě, výběru vzorků ke kontrole atd. Delegované nařízení bylo publikováno v Úředním věstníku 20. června 2014, u prováděcího nařízení se publikace očekává na konci června.

Pro rozvoj venkova byl prováděcí předpis (implementační akt), který stanovuje podrobné podmínky pro provádění opatření Programu rozvoje venkova včetně struktury a obsahu programového dokumentu, schválen členskými státy na jednání Výboru pro rozvoj venkova EK. Oficiální zveřejnění v Úředním věstníku, od něhož se odvíjí účinnost dokumentů, bylo ze strany EK prislibeno v druhé polovině června 2014.

I. pilíř reformované SZP

Mezi cíle reformované SZP v rámci přímých plateb patří větší důraz na šetrný přístup k životnímu prostředí pomocí režimu ozelenění, generační obměna na venkově prostřednictvím podpor pro mladé zemědělce nebo podpora odvětví nebo regionů, které čelí určitým obtížím či jsou nesmírně důležité z hospodářského, sociálního nebo environmentálního hlediska. SZP zároveň umožní členským státům větší míru rozhodování o zacílení finančních prostředků, včetně přesunu mezi pilíři pro přímé platby a Program rozvoje venkova.

Z pohledu České republiky došlo v průběhu vyjednávání k důležitým rozhodnutím o dobrovolnosti zastropování, snížení částky přímých plateb (degresivita) nebo snížení částky určené na finanční disciplínu, v opačném případě by aplikace těchto opatření významně ovlivnila výši finančních prostředků pro zemědělské podniky v ČR v rámci I. pilíře. Za velice pozitivní pro podporu pěstování dusík vázajících plodin lze interpretovat úspěšnou snahu ČR na zvýšení váhových faktorů v rámci plnění ozelenění z 0,3 na 0,7. Finanční alokace pro I. pilíř představuje pro ČR ročně přibližně 25 mld. Kč.

II. pilíř reformované SZP

Jedním z nových prvků programového období 2014-2020 je užší provázanost II. pilíře SZP se strukturálními fondy v tzv. Společném strategickém rámci. Strategickým dokumentem na národní úrovni, na který PRV navazuje, je Dohoda o partnerství, která představuje základní zastřešující dokument pro všechny intervence z Evropských strukturálních a investičních fondů v ČR v programovém období 2014-2020. Česká republika oficiálně předložila Evropské komisi Dohodu o partnerství 17. 4. 2014 a v současné době běží tříměsíční lhůta daná právními předpisy EU pro předložení programových dokumentů. Tomuto předložení musí předcházet ex-ante hodnocení i vyhodnocení vlivu koncepce (PRV) na životní prostředí (SEA) a schválení vládou ČR.

Veřejné vypořádání připomínek k vyhodnocení SEA, které je nedílnou součástí procesu hodnocení, proběhlo dne 16. 6. 2014, konečným krokem je pak vydání stanoviska Ministerstva životního prostředí. Projednávání vládou bylo naplánováno na 9. 7. 2014, před tímto termínem pak proběhlo připomínkové řízení, kde ostatní resorty a partneři z řad nevládních organizací dostali příležitost vyjádřit svůj postoj.

Jak již bylo zmíněno, nejzazší termín předložení Evropské komisi je stanoven na 17. 7. 2014. Po tomto oficiálním předložení bude zahájen formální dialog s Evropskou komisí, v rámci

kterého se dokument bude dále upravovat. Ukončení této schvalovací procedury a schválení PRV se dá očekávat začátkem roku 2015.

PRV bude financován z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a kofinancován z národního rozpočtu. Návrh rozpočtu programu počítá s tím, že rozpočet z EZFRV ve výši 2,170 mld. EUR bude doplněn převodem určité části rozpočtu z I. pilíře SZP – přímých plateb, a to ve výši cca 111 mil. EUR. Společně s národním spolufinancováním pak bude celkový rozpočet PRV činit cca 3,042 mld. EUR. Přesto však finanční prostředky nedosahují výše alokace předchozího programového období. Snížení prostředků se tak odráží i v cílení podpor PRV a jejich doplňkovosti z dalších operačních programů.

Podpory PRV vychází ze šesti základních priorit EU definovaných v nařízení EP a Rady č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova. K jejich naplnění byla zvolena obdobná opatření, jež byla realizována prostřednictvím PRV 2007-2013, novinkou je zařazení opatření Dobré životní podmínky zvířat.

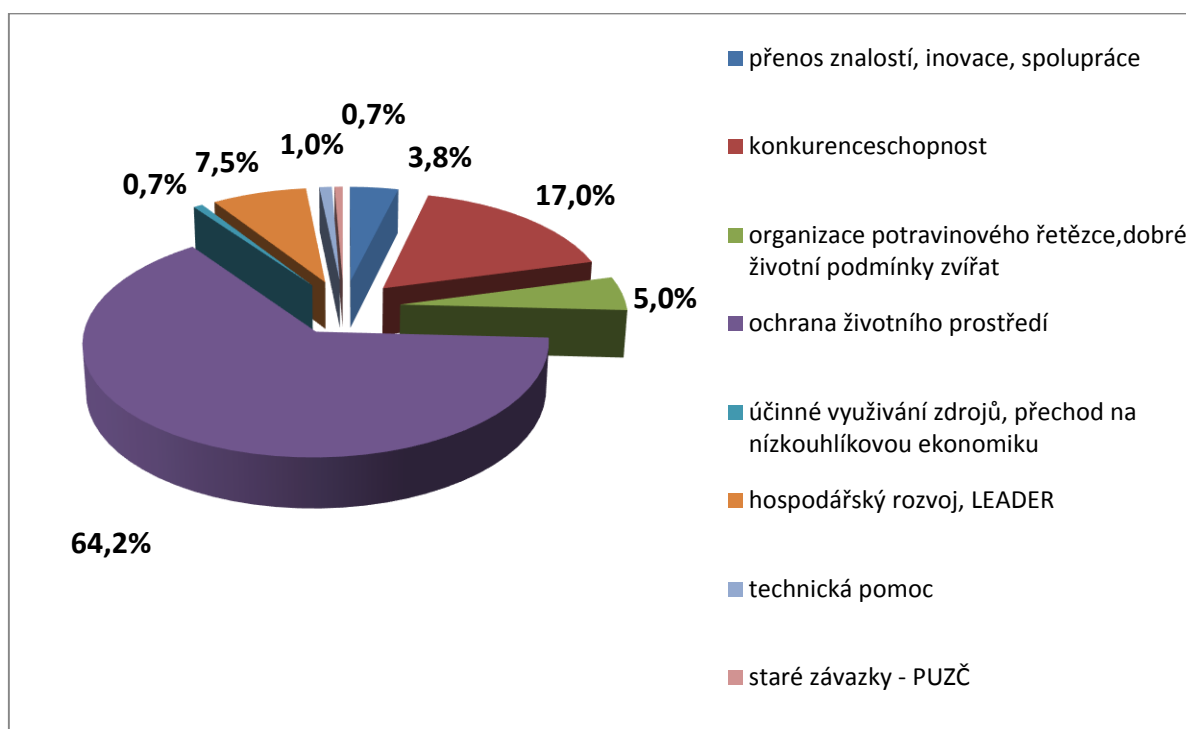
Na podporu předávání znalostí a inovace v zemědělství, lesnictví a potravinářství (priorita 1) je cíleno cca 117 mil. EUR.¹ Ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělských a lesnických podniků (priorita 2) je určeno cca 517 mil. EUR. Na prioritu 3, která zahrnuje jednak podporu organizace potravinového řetězce a jednak podporu dobrých životních podmínek zvířat, je plánováno cca 152 mil. EUR. Nejvýraznější částka z rozpočtu, tj. 1 954 mil. EUR, bude využita v rámci priority 4 pro podporu obnovy, zachování a zlepšení ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím. Na podporu priority 5 pro účinné využívání zdrojů a podporu přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví je určeno cca 23 mil. EUR. Pro prioritu 6, která je zaměřena na podporu sociálního začleňování, snižování chudoby a hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech a zahrnuje i realizaci strategických plánů Místních akčních skupin s využitím metody LEADER, je alokováno 230 mil. EUR. Komunitně vedený místní rozvoj bude v programovém období 2014-2020 podporován multifondově, tedy nejen z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, ale i z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského sociálního fondu.

Pro technickou pomoc PRV je vymezeno 1 % rozpočtu. Část rozpočtu (cca 0,7 %) musí rovněž zůstat vyhrazena pro víceleté závazky z předchozího programového období u opatření, které již není v PRV implementováno, tj. pro Předčasné ukončení zemědělské činnosti.

Rozdělení rozpočtu PRV dle jednotlivých priorit

---

¹ Celkových veřejných prostředků za programové období 2014-2020

Kromě provázanosti II. pilíře SZP se strukturálními fondy nově dochází i k užšímu propojení mezi pilíři v rámci SZP navzájem. Jedná se zejména o novou složku přímých plateb – platbu na zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí, tzv. ozelenění. Ozelenění je nutné zohlednit při nastavení vybraných environmentálně zaměřených plateb (podmínka zamezení dvojímu financování), jedná se např. o agroenvironmentálně-klimatická opatření (AEKO) a naopak prostřednictvím vybraných rovnocenných AEKO je možné v určitých případech plnit podmínky ozelenění.